
EĞİTİMDE KALİTE VE AKREDİTASYON

Geliş Tarihi: 13.01.2022
(Received)

Kabul Tarihi: 26.01.2022
(Accepted)

Burak Mert PARLIYAN *

Eğitimde Kalite ve Akreditasyon

Ali GÜNGÖR

Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 2019, 191 s.

ISBN: 978-605-2149-88-1

Eğitim alanında uygulanan öğretim programları, yöntemleri, eğitimin kalıcılığını arttırmak için kullanılan materyaller ve yaşam boyu öğrenmeyi amaçlayan eğitim sayesinde bireyler, kalite kavramının önemini giderek daha fazla anlamaktadır. Kaliteli eğitimle verilen bilgi ve becerileri doğru yer ve zamanda kullanan, değişime, gelişime ve yeniliklere açık, takım çalışmasına uyum sağlayan, ulusal ve uluslararası kültür birikimine sahip, ihtiyaçlara cevap verebilen nitelikli bireyler yetiştirmek için gerekli olan standartların belirlenmesinde akreditasyonun önemli bir payı bulunmaktadır. Küreselleşen dünyada eğitim ve öğretim alanında başarı elde etmenin yolu, kalite, kalite yönetimi, akreditasyon bakımından kabul gören standartlara bağlı kalmaktan geçmektedir. Tam da bu noktada Ali Güngör'ün kaleme aldığı Eğitimde Kalite ve Akreditasyon başlıklı eser, içeriği, yol göstericiliği ve alan dahilinde sunduğu bilgiler kapsamında bir ders kitabı niteliği taşımaktadır. Eser Nobel Akademik Yayıncılık tarafından 2019 yılında okuyucularına sunulmuştur.

Kitap, önsöz, altı ana bölüm ve kaynakçadan oluşmaktadır.

* Kamu Yöneticisi, bmertparliyan@trakya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2551-1443

Yazar kitabın önsözünde eğitim alanında akreditasyonun önemini ve kitabın amacını ortaya koymaktadır. Aynı zamanda eseri oluştururken hedef kitlenin tüm eğitim paydaşları olmasından hareketle kullandığı dilin sadeliğini vurgulamaktadır.

Kitabın ilk bölümü (s. 11-15) Eğitimde Kalite ve Akreditasyon Kavramları başlıklı bölümdür. Eğitimde sürekli yenileşme ve gelişim dahilinde akreditasyon kavramının içeriğine kısaca değinilmiş, içerikte nelerden bahsedileceği belirtilmiştir. Bölüm genel itibarıyla kavramların tanımları üzerinden oluşturulmuştur. Sunulan tanımlara ek olarak kalitenin unsurları ve boyutları, akreditasyonun amacı ve yararları üzerinde durulmaktadır. Yazar, bu bölümde eğitimde kalite arayışlarının amacına ulaşması için, kurum üyelerinin tamamının ortaklaşa hareketi ve üst yönetimin liderliği çerçevesinde şekillenmesi gerekliliğinden bahsetmektedir. Bu süreçte üst yönetimin samimi, ilgili ve yeni paradigmaları doğru kavramasıyla sonuca ulaşacağını altı çizilmektedir.

Kitabın Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi başlıklı ikinci bölümünde (s. 23-36) dört ana başlık bulunmaktadır. Yazar bu bölümde PUKÖ döngüsünün öneminden bahsetmektedir. Bu bağlamda PUKÖ döngüsü sayesinde öğrencinin eğitime katkısını sağlamak ve sürekli iyileştirmeyi gerçekleştirmek için belirtilen yollar, sürekli gelişimin amaçları ve esasları ile Türkiye'deki eğitim alanındaki uygulamalar ele alınmaktadır.

Eserin üçüncü bölümü (s. 49-59) olan Eğitimde Standardizasyon başlıklı bölüm yedi ana başlıktan oluşmaktadır. Yazar bu bölümde Türkiye'deki eğitim sistemi standardizasyon uygulamalarından bahsederek kalite standartlarının şeffaf ve açıklanabilir olması gerekliliğinden söz etmektedir.

İlk ve Ortaöğretim Kurumlarında Uluslararası Akreditasyon Uygulamaları başlıklı bölüm (s. 89-120) kitabın dördüncü bölümünü oluşturmaktadır. Bu bölümde akreditasyon sayesinde eğitim hizmetlerinin kalite standartlarına uygunluğu, belgelendirme koşullarının şeffaflığı ve uluslararası arenada dolaşımının sağlanması ile kurumun kalite standartlarını kalite güvencesi mekanizmalarının hayata geçirerek kalitenin garanti altına alınmasına değinmektedir.

Kitabın beşinci bölümü olan (s. 123-163) Eğitim Sisteminde Denetim ve Öğretmenlik Meslek Standartları on bir başlıktan oluşmaktadır. Yazar bu bölümde denetim sistemi örneklerini dünya ülkelerinden örneklerle açıklamış olup, Türk eğitim sistemine, öğretmenlik mesleği standartlarına yer vermektedir. Bölümün sonunda öğretmen eğitimi ile ilgili önerilerde bulunmaktadır. Güngör (s.164) öğretmenlik mesleğini “Hiçbir şey olamazsan öğretmen ol” algısından kurtaracak, ekonomik ve sosyal statüye kazandıracak stratejiler geliştirilmelidir, diyerek öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci seçiminin sadece sınavla yapılmaması, mülakat yapılması ve birtakım psikolojik testler uygulanması gerekliliğinin altını çizmektedir.

Kitabın altıncı ve son bölümü olan (s. 165-189) Türkiye’de İlk ve Ortaöğretimde Eğitim Akreditasyonu Modeli Önerisi başlıklı kısımda yazar, akreditasyon komitelerinin kimlerden oluşacağını belirtmektedir. Buna ek olarak eğitim akreditasyon komitesinin görevlerine de yer vermektedir. Akreditasyon kriterlerine ayrıntılı olarak yer vermekte, kanıtlarıyla birlikte okuyucuya sunmaktadır. Yazar, akredite olmak isteyen kurumların hangi süreci takip etmesi gerektiğini maddeler ve şema halinde sayfa 184-185’te belirtmektedir.

Yazar kitabın genelinde akreditasyonun, kurumların/programların, belirli kalite standartlarıyla güvenilirliğin, dürüstlüğün ve etik standartların yerleşmesini amaçlayan düzenli/sürekli periyotlarla, iç/dış denetleyici birimlerle denetleme ve düzenlemelere imkân veren bir sistem olduğunu belirtmekle birlikte, eğitim ve öğretime kazandıracığı birçok katkıdan bahsetmektedir. Bu bağlamda eğitim hizmetinin sunumunda okul öncesinden üniversiteye kadar kalitenin yükseltilmesi, eğitim sisteminin küreselleşen dünyanın şartlarına ve toplum beklentilerine cevap veren çağdaş kriterlere kavuşturulması yönündeki çalışmalar sayesinde kitapta yer alan önerilerin bir kurumun alt ve üst kademelerince tümüyle dikkate alındığı takdirde eğitimde kalite anlamında ciddi bir ivme kazanılacağı belirtilebilir.

